

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/48/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122010344
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Pollák
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122010344.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Michala Polláka a sudcov JUDr. Martina Žovinca a JUDr. Dušana Szabó, v trestnej veci odsúdeného V. Y., nar. XX.XX.XXXX, o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 16.3.2022 sp. zn. 12PP/27/2022, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 21.06.2022 takto

rozhodol:

I. Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku sa napadnuté uznesenie zrušuje.

II. Podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona súd ods. V. Y., nar. XX.XX.XXXX v D., nap. bytom: S. XXX, t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou

podmiennečne prepúšťa

z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu uložil Okresný súd Galanta rozsudkom zo dňa 22.03.2019, sp. zn. 31T/132/2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 27.02.2020, sp. zn. 5To/90/2019 podľa § 155 ods. 2 Trestného zákona v trvaní 3 roky a 6 mesiacov nepodmiennečne, ktorý v súčasnosti vykonáva v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona súd odsúdenému určuje skúšobnú dobu v trvaní 3 (tri) roky.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trnava uznesením zo dňa 16.3.2022 sp. zn. 12PP/27/2022 rozhodol podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona tak, že zamietol návrh odsúdeného V. Y., nar. XX. XX. XXXX v D., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Galanta, sp. zn. 31T/132/2018 zo dňa 22. 03. 2019, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 5To/90/2019 zo dňa 27. 02. 2020.

2. Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený priamo na verejnom zasadnutí, ihneď po jeho vyhlásení, sťažnosť. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva podať sťažnosť.

3. Odsúdený odôvodnil podanú sťažnosť prostredníctvom svojho obhajcu podaním zo dňa 01.04.2022, v ktorej uviedol (skrátene):

3.1. Nestotožňuje sa s vyhodnotením materiálnych podmienok podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody odsúdeného. Súd prvého stupňa na jednej strane konštatuje splnenie prvej materiálnej podmienky (polepšenie sa odsúdeného - schopnosť viesť riadny život), no na druhej strane, hoci je schopný viesť riadny život, polepšil sa, nie je tu dôvodná obava, že povedie riadny život, hoci ide o prvotrestaného odsúdeného, bez iných trestných stíhaní voči jeho osobe, s kladným hodnotením riaditeľa ÚVTOS. Uvedené závery sú rozporuplné, vnútorne nelogické a záver o tom, že nie je naplnená druhá materiálna podmienka, nie je ničím podložený, pretože samotná povaha trestnej činnosti bez iných okolností či spojitosť, nemôže odôvodňovať záver, že od odsúdeného nemožno očakávať vedenie riadneho života.

3.2. Poukazuje na to, že odsúdený bol disciplinárne odmeňovaný, v ústave je jeho správanie bezproblémové, povinnosti vyplývajúce z ústavného poriadku a ostatných zákonných noriem sa snaží plniť zodpovedne, v kolektíve konflikty nevyvoláva, a ani sa do nich nezapája, nebol disciplinárne potrestaný, prejavil záujem o prácu, zapája sa do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti, kontaktuje sa s rodičmi, družkou a ich deťmi atď., čo odôvodňuje očakávanie, že odsúdený, v prípade prepustenia z výkonu trestu, bude viesť riadny život, že sa začlení do spoločnosti a bude sa vyhýbať protispoločenskej činnosti. Samotné polepšenie je odsúdeného, prijatie viny i trestu, svedčí o prebehnutom procese vnútornej premeny jeho osobnosti, ktoré polepšenie je primárnym predpokladom na to, že tento je pripravený do spoločnosti sa začleniť a správať sa slušne, plniť si svoje občianske povinnosti atď.

3.3. Poukazuje na prikladaný prísľub do zamestnania sa spoločnosťou Wichita s.r.o., ktorá spoločnosť vie okamžite po prepustení odsúdeného zamestnať. Odsúdený má zabezpečené bývanie so svojou družkou a ich 3 maloletými deťmi. Súčasne priložil nájomnú zmluvu spolu so zoznamom oprávnených osôb užívať nehnuteľnosť, z ktorej vyplýva, že je medzi nimi i odsúdený. Pre úplnosť zabezpečovania potrieb rodiny, najmä na preukázania príjmu družky, predložil jej pracovnú zmluvu, z ktorej je teda zrejmé, že z uvedeného príjmu len s potiažmi môže zabezpečiť základné životné potreby seba a svojim deťom. Taktiež predložil rodné listy detí.

3.4. Má teda za to, že u odsúdeného sú naplnené obe materiálne podmienky podmienčného prepustenia, a že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život. Záver súdu, že druhá materiálna podmienka nie je naplnená, nie je v napadnutom uznesení nijako zdôvodnený, nie sú tu uvedené konkrétne argumenty. Ďalej poukazuje na to, že odsúdený je prvýkrát vo výkone trestu odňatia slobody, ide o prvotrestaného, nie o recidivistu, je kladne hodnotený riaditeľom ÚVTOS a obcou, nie sú vedené voči nemu žiadne trestné stíhania, čo nasvedčuje práve záveru o opaku, a teda o tom, že je možné očakávať vedenie riadneho života, že spáchaná trestná činnosť predstavuje exces v správaní odsúdeného.

3.5. Povahu trestného činu súdy zohľadnili teda aj čo do výmery uloženého trestu, a následne je táto právna kvalifikácia rozhodujúcou aj pre naplnenie formálnej podmienky podmienčného prepustenia. Hoci zákonodarca explicitne uviedol „povahu trestného činu“ v ust. § 66 ods. 2 TZ ako skutočnosť, na ktorú súdy majú prihliadať pri vyhodnocovaní podmienok na podmienčné prepustenie, žiadne ustanovenie právneho predpisu neurčuje takú povahu trestného činu, pri ktorej by bolo podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vylúčené.

3.6. Navrhuje, aby Krajský súd v Trnave napadnuté uznesenie zrušil a podľa § 66 ods. 1 a § 67 ods. 1 Trestného zákona odsúdeného podmienčne prepustil z výkonu trestu odňatia slobody a aby určil mu primeranú skúšobnú dobu.

4. Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a

b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie, rozhodne vo veci sám.

5. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smerujú voči výroku, proti ktorým je tento opravný prostriedok prípustný.

6. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovné.

7. Napadnutým uznesením rozhodol prvostupňový súd o návrhu odsúdeného na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si odsúdený vykonáva na základe rozhodnutia citovaného v odôvodnení prvostupňového uznesenia. Návrh odsúdeného zamietol z dôvodu, že hoci splnil formálnu podmienku a prvú materiálnu podmienku na podmienčné prepustenie, nesplnil však druhú materiálnu podmienku.

8. V odôvodnení napadnutého uznesenia súd prvého stupňa uviedol, že odsúdený má len 1 záznam v odpise registre trestov, je vo výkone trestu odňatia slobody po prvýkrát, resocializačná prognóza je menej priaznivá, v súčasnosti nie sú voči nemu vedené ďalšie trestné stíhania, podľa hodnotenia riaditeľa ústavu odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmienčné prepustenie a odporúča ho podmienčne prepustiť. Súd ďalej poukázal na ust. § 66 ods. 2 Trestného zákona, kedy súd pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení musí prihliadnuť aj na povahu spáchaného trestného činu. Podľa názoru súdu sa však odsúdený dopustil závažného trestného činu, a to zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. c) Trestného

zákona v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Odsúdený sa teda dopustil fyzicky na mieste verejnosti prístupnom výtržnosti tým, že napadol iného, pričom čin spáchala so zbraňou, a súčasne sa dopustil konania, ktoré bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu, ktorého sa dopustil v úmysle inému spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví a čin spáchal závažnejším spôsobom konania, a to surovým spôsobom. Zákonnou povinnosťou súdu je prihliadnuť na povahu spáchaného trestného činu a len dobré správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody nemôže automaticky znamenať nárok odsúdeného na podmienené prepustenie. Navyiac súd poukazuje na pomerne nízky počet disciplinárnych odmien, keď odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody od 12.03.2020, pričom získal len 2 disciplinárne odmeny. V prípade odsúdeného tak súd nevzhliadol rozumný predpoklad, že odsúdený by v prípade podmieneného prepustenia viedol riadny život, a to aj s prihliadnutím na povahu trestnej činnosti, ktorej sa odsúdený dopustil.

9. Sťažnostný súd zistil, že prvostupňový súd síce zistil všetky rozhodné skutočnosti pre svoje rozhodnutie, tieto však nesprávne posúdil a dospel k chybným záverom. Nesprávnosť spočíva v tom, že niektoré skutočnosti nevzal do úvahy, resp. im priznal nepomerne väčšiu váhu, akú v skutočnosti majú.

10. Na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa vyžaduje požiadavka pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienené prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienenom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

11. Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmienené prepustenie, prvostupňový súd správne skonštatoval, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu, keď 15.03.2022 vykonal 2/3 z trestu, ktorý aktuálne vykonáva a bol mu uložený rozsudkom Okresný súd Galanta zo dňa 22.03.2019, sp. zn. 31T/132/2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 27.02.2020, sp. zn. 5To/90/2019 pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. c) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona.

12. Prvostupňový súd správne skonštatoval aj splnenie prvej materiálnej podmienky - preukázanie polepšenia vo výkone trestu plnením svojich povinností. Je možné tvrdiť, že počas doterajšieho výkonu trestu odsúdený preukazuje polepšenie plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody. V správaní odsúdeného sa počas výkonu trestu odňatia slobody nevyskytli žiadne negatívne poznatky, je slušný a bezproblémový, príkazy a nariadenie príslušníkov rešpektuje, bol dvakrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. Je pracovne zaradený, pričom jeho pracovná morálka je hodnotená kladne. Na oddiele sa zapája aj do činnosti súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločenských priestorov ústavu. Kontakt s rodinou udržuje, rodinné vzťahy sú na dobrej úrovni.

13. Pokiaľ ide o splnenie druhej materiálnej podmienky, a síce, že je možné od odsúdeného očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, prvostupňový súd pochybil, keď skonštatoval, že odsúdený túto nespĺnil.

14. Posúdenie otázky novej recidívy je vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, no pri skúmaní tejto miery sa vychádza z objektívnych kritérií, medzi ktoré patrí predchádzajúci spôsob života odsúdeného a jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti.

15. Pokiaľ ide o predchádzajúci spôsob života odsúdeného, tento pred spáchaním skutku viedol riadny život, bol zamestnaný, nebol závislý od alkoholu ani návykových látok a ešte pred nástupom do výkonu trestu si stihol založiť rodinu, s ktorou je doposiaľ v pravidelnom kontakte. V súčasnosti má teda rodinné zázemie, ktoré ho v prípade prepustenia na slobodu môže podporiť. Sťažnostný súd je tiež toho názoru, že odsúdený plnením svojich pracovných povinností počas výkonu trestu odňatia slobody preukázal, že nemá problém podávať kvalitné pracovné výkony. Odsúdený má dokonca po podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody už zabezpečenú prácu v spoločnosti Wichita, s.r.o. Možno konštatovať, že odsúdený má teda v prípade podmieneného prepustenia vytvorené vhodné podmienky (zabezpečené bývanie a práca) a rodinné zázemie. Pokiaľ ide o sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti, treba uviesť, že v doterajšom živote odsúdeného tieto nebadáť. Ide o prvotrestanú osobu, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody po prvý krát.

16. Prvostupňový súd založil nesplnenie druhej materiálnej podmienky vo veľkej miere na hodnotení povahy spáchaného trestného činu. Tento postup však sťažnostný súd nepovažuje za správny. Ako vyplýva z ustanovenia § 66 ods. 2 Trestného zákona, súd musí prihliadnúť aj na povahu spáchaného trestného činu, avšak toto nemôže hodnotiť izolovane a založiť rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o podmiennečné prepustenie len na tejto skutočnosti. V prípade odsúdeného je prítomných mnoho skutočností, ktoré odôvodňujú predpoklad, že bude viesť na slobode riadny život a tieto nemožno opomenúť alebo prehliadnúť len s poukazom na závažnosť trestnej činnosti. Spáchaný trestný čin, hoci väčšej závažnosti, sa sťažnostnému súdu javí v doterajšom živote odsúdeného len ako exces.

17. Je síce správna úvaha prvostupňového súdu, že len dobré správanie vo výkone trestu nemôže automaticky znamenať nárok odsúdeného na podmiennečné prepustenie, avšak všetky skutočnosti uvedené v odseku 15 tohto uznesenia odôvodňujú predpoklad, že po podmiennečnom prepustení už nebude viac páchať žiadnu trestnú činnosť.

18. Podmiennečné prepustenie odsúdeného, môže mať na neho pozitívny vplyv v tom smere, že ho odradí od páchania ďalšej trestnej činnosti a motivuje ho k vedeniu riadneho života. Na posilnenie účelu podmiennečného prepustenia sťažnostný súd odsúdenému uložil skúšobnú dobu v trvaní 3 roky, čo považoval za primerané osobe odsúdeného a okolnostiam prípadu.

19. Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, toto bolo vykonané v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku a odsúdenému bola daná plná možnosť realizovať práva, ktoré mu garantuje zákon.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené, sťažnostný súd vyhovel sťažnosti odsúdeného a odsúdeného podmiennečne prepustil z výkonu trestu odňatia slobody tak, ako je vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.